

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ СТУДЕНТА

«Земельні ресурси України»

1. Метою викладання навчальної дисципліни «Земельні ресурси України» є формування у студентів знань про структуру природоресурсного потенціалу, як географічної характеристики регіону та умов його ефективного використання. Розвиток уявлень про результати антропогенного впливу та наслідків господарського освоєння природних ресурсів.

Дисципліна детально розкриває особливості головних форм землекористування та їх регіональну структуру. Формуються практичні навички оцінки ресурсного потенціалу земель (зокрема в розрізі конкретних регіонів) та умов їх освоєння.

2. Компетентності, якими повинні оволодіти здобувачі вищої освіти:

інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальні компетентності: застосування навичок формування необхідної комунікативної спроможності в сферах професійного спілкування в усній і письмовій формах, навичок практичного володіння мовою в різних видах мовленнєвої діяльності; розуміння суті політичних явищ і процесів, що відбуваються як у межах України, так і на міжнародному рівні; Розуміння глобальних економічних і політичних проблем, їх нерозривного взаємозв'язку із загальними проблемами розвитку, заходів, спрямованих на зниження або виключення шкідливих впливів на природу того чи іншого виду діяльності людини.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності: розуміння основних категорій природних ресурсів, зображати територіальні закономірності їх поширення, виділяти розташування обмежень щодо використання. Здійснювати оцінку сучасного рівня і характеру господарського освоєння регіону, складати регіональні комплексні економіко- та соціально-географічні характеристики окремих регіонів.

3. Зміст навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1. Регіональний природо ресурсний потенціал

Тема 1. Земельні ресурси як економіко-географічна категорія. Ресурсні підходи в географічних дослідженнях. «Землі» як об'єкт вивчення. Просторове розуміння земельних ресурсів.

Тема 2. Земельні ресурси як засіб виробництва. Поняття «Земельні ресурси». Роль земельних ресурсів у житті людини. Продуктивність земель. Екологічні функції земель. Ризики використання земельних ресурсів.

Тема 3. Земельний фонд України та його складові. Таксономічні одиниці класифікації земель. Категорії придатності земель. Землі сг. Призначення. Землі забудови. Землі лісового фонду. Землі водного фонду. Промислові землі.

Тема 4. Земельна ділянка, як об'єкт права у системі вітчизняного законодавства. Земельний кодекс України. Статус земельної ділянки. Межі земельної ділянки. Елементи права власності на земельну ділянку. Обмеження прав на земельну ділянку. Ринок землі. Оренда землі.

Тема 5. Ринок землі. Умови функціонування ринку землі. Земельний мораторій в Україні та його наслідки. Відкриття ринку землі.

Тема 6. Принципи оцінювання земель. Бонітування ґрунтів в Україні. Економічна оцінка земель. Грошова оцінка. Нормативна та експертна оцінка. Екологічна оцінка земель.

Змістовий модуль 2. Регіональна система землекористування.

Тема 7. Історичні особливості освоєння земельних ресурсів на території України. Принципи освоєння земель природних ландшафтів. Поява перших форм землекористування. Екстенсивне освоєння земельних ресурсів. Меліорація та інтенсивне освоєння земель.

Тема 8. Структура земельних ресурсів Українського Полісся. Фізико-географічні передумови становлення системи землекористування. Ґрунтовий покрив. Співвідношення основних форм

землекористування. Сільськогосподарські форми землекористування. Регіональні особливості використання земельних ресурсів.

Тема 9. Структура земельних ресурсів зони широколистяних лісів у межах України.

Фізико-географічні передумови становлення системи землекористування. Ґрунтовий покрив. Співвідношення основних форм землекористування. Сільськогосподарські форми землекористування. Регіональні особливості використання земельних ресурсів.

Тема 10. Структура земельних ресурсів зони лісостепу у межах України. Фізико-географічні передумови становлення системи землекористування. Ґрунтовий покрив. Співвідношення основних форм землекористування. Сільськогосподарські форми землекористування. Регіональні особливості використання земельних ресурсів.

Тема 11. Структура земельних ресурсів зони степу у межах України. Фізико-географічні передумови становлення системи землекористування. Ґрунтовий покрив. Співвідношення основних форм землекористування. Сільськогосподарські форми землекористування. Регіональні особливості використання земельних ресурсів.

Тема 12. Особливості землекористування в гірських територіях України. Фізико-географічні передумови становлення системи землекористування. Ґрунтовий покрив. Співвідношення основних форм землекористування. Сільськогосподарські форми землекористування. Регіональні особливості використання земельних ресурсів.

Практичні

Тема 1. Земельні ресурси як економіко-географічна категорія.

Тема 2. Земельні ресурси як засіб виробництва.

Тема 3. Земельний фонд України та його складові.

Тема 4. Земельна ділянка, як об'єкт права у системі вітчизняного законодавства.

Тема 5. Ринок землі.

Тема 6. Принципи оцінювання земель.

Тема 7. Історичні особливості освоєння земельних ресурсів на території України.

Тема 8. Структура земельних ресурсів Українського Полісся.

Тема 9. Структура земельних ресурсів зони широколистяних лісів у межах України

Тема 10. Структура земельних ресурсів зони лісостепу у межах України

Тема 11. Структура земельних ресурсів зони степу у межах України

Тема 12. Особливості землекористування в гірських територіях України

4. Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 4 кредити ЄКТС, 180 годин, у тому числі 60 аудиторних годин (30 лекційних, 30 практичних годин), 120 годин самостійної та індивідуальної роботи.

5. Форма підсумкового контролю: залік.

6. Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання цієї навчальної дисципліни: Касіяник І.П.. – кандидат географічних наук, доцент.

7. Перелік основної літератури:

Базова

1. Ресурсний потенціал регіону : навч. посіб. / авт.-упоряд. :М. К. Орлатий, С. А. Романюк, І. О. Дегтярьова та ін. ; за заг. ред.М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2014. – 724 с.с.

2. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: Методологія, методи, методики: Навчальний посібник. – Одеса: Астропринт, 2010. – 632с.

3. Пащенко В.М. Землезнання. Методологія природничо-географічних наук / В.М. Пащенко – К., 2000. – 284 с.

4. Шаблій О.І. Основи загальної суспільної географії. Підручник / О.І.Шаблій. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – 444 с.

5. Перович Л.М., Волосецький Б.І. Основи кадастру. – Львів: Львівське астрономо-геодезичне товариство, 2000. – 128 с.
6. Володін М.О. Основи земельного кадастру. Навчальний посібник. – К.: Інститут змісту і методів навчання МОН України, 2002. – 352 с.

Інформаційні ресурси

http://www.nbu.gov.ua	Бібліотека ім. В.І.Вернадського
http://geografica.net.ua	Географіка. Географічний портал
http://www.geograf.com.ua	Географія. Мислення, що змінює світ
http://geo-teacher.net.ua	Я йду на урок географії та економіки
http://compas.ucoz.com	Для географа
http://geoknigi.com/book.php	BookFinder. Найбільша електронна бібліотека рунету.
http://www.twirpx.com	Спеціалізована електронна бібліотека
http://geoknigi.com/book.php	Пізнавальний сайт географія
http://www.alleng.ru/edu/geogr.htm	Освітні ресурси Інтернету — Географія.